

ПОКРОВИТЕЉ ИЗДАЊА

МИНИСТАРСТВО
ЗА ДИЈАСПОРУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗА ИЗДАВАЧА Видојко Јовић
Аца Обрадовић

РЕЦЕНЗЕНТ др Миодраг Матицки

ЛЕКТОР Милка Љубишић

ПРЕЛОМ Свтислав Секулић

УРЕДНИК Вера Секулић

**ОГРАНАК ВУКОВЕ ЗАДУЖБИНЕ У
БАВАНИШТУ
КУД "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН"
БАВАНИШТЕ**

**Дани ћирилице
Баваниште 2002-2008.**

**ЗБОРНИК
ДЕЧЈИХ РАДОВА**

Баваниште 2008.

Бисере нижем
кад ћирилицом пишем
српство стихом китим.

Јефимија Коцић

1.Ашанин Андреа,
ученик V₆ "ОШ Вук Караџић" Чачак,
прва награда 2006.

Топло је мајско послеподне, готово сутон. Пролећни ветрић нежно ме помилова по лицу и лагано зањиха један немирни прамен моје косе. Умилни сунчани зрачак попут сјајне паучине расплину се по каменчићу који је лагано, сав окупан, извиривао из речног таласа. Посматрала сам реку, каменчић, управо пристиглу роду, сунце, планине. Моје мисли издигоше се небеским висинама и одлуташе бескрајним даљинама.

Седим на клупи, посматрам Мораву и пишем писмо пријатељу. Желим на лист папира пренети све моје жеље за њихово добро здравље и срећу. Посматрам како река клизи и лагано умива тек олистале врбове прутиће и размишљам о теби, твојима, свим људима са којима се дружиш и који су ти пријатељи. Оловком плаве боје исписујем ове речи и уживам у лепоти тек срочених редова. Плава је наша боја, боја неба, слободе, радости, у њу се кунемо док срцем и словенском душом навијамо за наше такмичаре. Пишем ћирилицом, нашим најлепшим писмом, јер јрдино преко њега умем и могу да изразим своја најлепша осећања. Само ћирилицом могу да изразим сва своја осећања и да будем сигурна да сам успела да напишем све оно што сам желела. Ред по ред у

писму лагано слажем најлепша слова и чини ми се да свако поред моје приче поседује и неку своју. И слова говоре и она поздрављају мог пријатеља и она се радују његовом осмеху када их буде читао. Пишем српском ћирилицом и поносим се што је оно баш моје писмо и што широм света постоје људи који га читају и разумеју.

Пишем једно писмо, а чини ми се као да пишем свим пријатељима који говоре српски и који пишу и читају ћирилицу. Пишем свима онима који на крилима Вукових видика крче тежак и трновит пут и који хоће и желе да читају ћирилицу. Можда у свету постоји мало људи који ће разумети и схватити поруке нашаране префињеном елеганцијом мојих слова, али знам да су њихове адресе праве и искрене. Замолићу их да покажу ово моје писмо свом комшији и другу, док буду учили и решавали неке јединствене и свима препознатљиве математичке формуле. Знам да им неће бити јасно нити ће умети да прочитају, али ће веома брзо схватити лепоту, топлину и искреност самог писма. Свако слово написано ћирилицом крије у себи много љубави и лепих жеља. Сигурна сам да ће сваки странац посматрајући њему нејасне и неразумне шаре и покрете плаве оловке осетити лепоту, племенитост и добре жеље.

Морава лагано клизи док радознано посматрам пут небеског пространства и хоризонта над којим се приближава сунчева сенка. Још мало па ће ноћ, сунце ће заћи а моја река непрестано путује некуда далеко у непознате крајеве. Пишем писмо и желим га послати у даљине, пут мојих пријатеља у неке далеке и непознате крајеве. Стићи ће писмо до нечије топле руке и искрене пријатељске мисли.

Желим да то писмо прочита наш човек који под јаком светлошћу рефлектора тумара тамо далеко у туђем свету. Можда писмо стигне до неког страног човека. Ја желим да га и он прочита, па чак и ако не разуме нека само посматра, осетиће топлоту племените српшке душе. Нека писмо стигне до свих наших непријатеља, можда ће променити своје погрешно и бахато мишљење.

Моји пријатељи жељно ишчекују писмо. Можда се они сада радују рађању новог јутра и сунца иза оближњег пропланка, које ево баш сада зађе иза брда и најави месечину, чежњу и лепоту новог сутра.

Желим да ово моје писмо попут сунца у рано свитање стигне до свих наших људи да им окрепи душу и загреје дланове. Нека све људе којима је на срцу Србија, Вук, српски језик и ћирилица огреје сунце и нека им голуб писмоноша слети на раме и донесе моје добре жеље.

Морава и даље путује, лагано се пресијава на месечини. Гледам у папир, у редове и исписана слова, дивим се свом рукопису, ћириличном писму и плавој боји мастила. Моја река путује исписујући поруке и добре жеље мојима тамо далеко у свету.

2. Благојевић Исидора,
ученик VI₁ ОШ "Бранко Радичевић" Велика
Моштаница, друга награда 2006.

Драги брате, пишем ти ово писмо нашом ћирилицом. Некад ти завидим што нисам тамо са тобом где све сија и шљашти.

Али ја сам ту где су наши преци живели. Мој Београд сија лепшим сјајем од свих Лондона и Париза. О Божићу весели и здрави сви смо били и бадњак у кућу уносили. Славу нашу, Светог Јована, лепо смо прославили, колач славски у цркву носили. А сада, ево, ближи се и Васкрс. Да знаш како славуј пева у воћу... Преко дворишта дозивамо се са комшијама. Знаш, ми се овде још увек сви у улици знамо, и једни друге поздрављамо.

И поред свега, о чему ти пишем, понекад пожелим да сам и ја са тобом, а ево и зашто. У Европу нас не примају, на Косову још је мрак; док се ми копрцамо као риба на сувом, ти уживаш и без нас. И пишеш ми писма преко интернета. Вукова си слова заборавио. Сећаш ли се мириса дуња, са ормана домаћег слатког од шљива, и ванилица?

Код нас још увек то мирише и још увек се ОВАКО ПИШЕ. Пиши ми, брате, али овим писмом, не заборави своје корене.

3.Бубања Јелена,
ученик VI₂ ОШ "Светозар Марковић"
Бродарево, трећа награда 2006.

Не знам када си рођена,
али сваки мој стих тобом написан
зрачи топлином као мајски дан.
Корачам некако смело тобом вођена.

Солунац Ћирило твој је отац био,
Вук ти удари темеље од челика,
а ниједан од њих није уснио
да ћеш постати анђео православног лика.

Била си светионик у времена бурна,
везујеш нас с историјом славном,
разгониш нам осећања тмурна,
заслужујеш да останеш трајном.

Чуваћу те у срцу детета
док постоји и сунца и света.

4.Вишњић Ивона,

ученик П₅ ПБШ "Димитрује Давидовић." Земун,
трећа награда 2007.

На једном пропланку Европе, у забити Балкана,
смештено је једно сеоце. Нађе се нека паметна
глава па то сеоце назове државом. И још му надене
име које има душу, срце. Име које се само
ћирилицом чита, онако да се земља затресе. Нађе
се ту неки чудан човек, странци би рекли сељак, и
то пространство назове Србијом.

У том сеоцету на крају света народ дише
ћирилицом, смеје се ћирилицом, плаче и пева.
Свако слово тог прекрасног писма одише
добротом и милосрђем.

...

И нико са стране, људе који пишу ћирилицом,
неће разумети. Никада неће схватити дубину нашег
бола, горчину наших суза. Јер, ћирилица је нешто
што нам даје моћ, што нас издваја од других, чини
нас посебним.

Поносна сам што пишем ћирилицом, што је
читам, што њоме дишем. Јер, Српкиња сам!
Ћирилица је нешто наше... Нешто што нам нико не
може одузети.

Можемо је се сами одрећи, одбацити је. Али
свако ко воли себе и ову земљу, браниће је, неће
дозволити да она замре.

Зато, буди Србин, пиши ћирилицом, јер она је
твоје писмо!

5.Дамјановић Велимирка,
ученик VIII₁ ОШ "Браћа Рибар"
Доња Борина, 2008.

На звезданом небу гледам
плави облак како плови.
На крилима небом шетам
и носе ме жеље, снови...

Понекад ме ветрић дигне
сјај у оку звезду стигне,
срцем тада пишем речи,
и речима сликам реку,
оштар гребен,
брег,
равницу,
плаво небо,
белу птицу,
са дланова својих сипам
по Србији ћирилицу.

Чувам сваког гласа знак
не пуштам га забраву,
рода мога свети знак
и високо дижем главу.

Чувам писмо српско часно
озареног дечјег лица
и с поносом кличем гласно:
Нека живи ћирилица!

6. Драговић Јелена,
ученик VIII₄ ОШ "Мића Станојловић"
Коцељева, прва награда 2006.

Драга кумо!

Веома ми се допала књига коју си ми послала. Знам да ниси имала довољно времена да и сама уживаш у њеном лако допадљивом садржају, с тога, сам одлучила да ти овим писмом уштедим време и покушам да пренесем поруке ове књиге.

Ова књига је за мене од посебног значаја, зато што говори о нечему мени веома драгом, блиском, познатом - о мојој домовини Србији и о разним људским особинама, о онима који се удаљавају од љубави тежећи ка безначајним, материјалним стварима. Овом књигом Баранин представља јачину родољубља, љубави, слоге која треба да влада међу људима и показује разлику између оног што је исправно и оног што је лако. Нажалост, данас се људи више опредељују за оно што је лако, не марећи за последице које утичу највише на њихову свест, удаљавајући се од онога ка чему би требало да теже - ка љубави. Љубави према домовини, породици, блиским пријатељима, је све мање, као и толеранције, јер људи су постали самољубиви, себични, у великој мери довољни сами себи и сви теже ка свом успеху и превеликим личним амбицијама, занемарујући битне ствари.

Писац такође у овој књизи посвећује пажњу странцима који су се умешали у нашу лабаву везу са домовином и на неки начин удаљили нас од нас самих. Не схватам људе који одбацују и презиру оно што јесу, тежећи да буду оно што не могу бити, газе преко свете ствари, верујући да чине добро и настављају даље не осврћући се на штету коју су начинили.

Надам се да ће то временом ишчезнути, да ће се људи окренути истинским вредностима.

Опет, ова књига на врло посебан начин говори о Србији. Са пуно љубави описује сваку планину, брдашце, реку, каменчић, будећи у читаоцу прави понос и топлину према својој земљи. Кроз ову књигу све има своју посебну драж и вредност и ништа није безначајно и по страни. Писац овом књигом одржава наду да није све тако црно и да постоје људи који ће да бране оно у шта верују, не дајући да мржња превлада.

"Свако ко воли, биће вољен, свако ко је вољен, зна да воли" је једна од порука ове књиге која оживљава нешто свето, драго, значајно, што само ми заборављамо и остављамо по страни. С тога, књигу "Царица Мара" препоручујем свима који желе да упознају праве вредности за које се треба борити!

Кумо, надам се да сам успела колико-толико да ти представим ову књигу, написану за све оне којима љубав нешто значи.

7.Дринић Дарио,

ученик II разреда Гимназије Градишка,
прва награда 2008.

1.

У посинцирену времену кад нас за срце уједају и кад нам леме ступља слободе на којима једва постојимо на овој груди земље, где нас шамара и север и запад, где ми прогризају хаље и проливају невину крвцу пишем ти, чедо, не би ли ти остало у аманет , пишем ти ево већ има 'иљада лета господњих.

Брани ме перо моје више него мач, као што ме штоти и мој језик узвишен и савршен.

Љуља ми децу, оружја војаче и брани нејач, али ме правда и мије пред небесима.

2.

Кад бих морао бирати између тебе и живота, изабрао бих те, јер сијаш с висина и блисташ се из гробова да нам подвикнеш и да нас исправиш с вијугавих ветрометина изабрао бих те, ћирилице...

Јер си ме родила и распетог крстила, кроз путе истине водила и у земљи ме вином оросила, с тобом ми хаље не требају јер ткаш оно што ме завија и штити и чува од греха.

Ти си света као и они што су те сачинили

3.(друга награда 2007.)

Од векова под синциром,
чуваше га оци свети,
међ' народом и међ' клиром,
да г' не руши туђин клети,
у завет нам остављено ,
од Тирила, оца светог,
у векове приметнуто,
тридесет је знака лепих,
једно љепше од другог,
све у спомен на светог,
а и много века после,
у цинтору храма света,
чувана је њена слава,
некада се глагољала,
а после се и зборила,
на послетку говорила,
заштитница српства била,
као нека вишња сила,
у завет она дана,
кроз векове сачувана.

8. Ђапић Марија,

ученик IV₁ Средње економске школе
Сомбор, 2008.

Ћирилица има цркву и рало у словима, она прича историју мојих предака, она звони звонима рушених и обнављаних цркава.

Њу су писало моји преци, крвавим од рала и оружја прстима, црном земљом ратара под ноктима, она им је светлеле у најцрњим мраковима, када је човек ишао на човека. И док су се, у потрази за својом звездом селили, ћирилица је писала пут и водила, клесала историју и крајпуташе, на звона, на расклимане таљиге које су носиле у непознато. Ћирилицом је писано моје породично стабло од Македоније, Далмације и Шумадије. И кроз векове, ћирилицом смо се три пута љубили да не бисмо заборавили своје корене.

Ћирилицом се пише само љубав, мржњу нас нису учили. Њом се дете подаја и мртви сахрањују. Она је у нама као име, знак препознавања, захвалност прецима, вода корену из ког ничемо и хранимо се, рађамо своје плодове и трајемо

9. Ђенадић Стефан,

ученик VII₂ ОШ "Карађорђе" Остружница,
трећа награда 2004.

Све је почело онога тренутка када су Ћирили и Методије крочили на словенско тло и поставили темељ данашњој јужнословенској култури.

Свака култура, па и српска, има своје писмо. На нама је да наставимо оно што су наши преци вековима стварали. Да чувамо традицију и градимо културу, коју ће будуће генерације чувати.

Не треба градити љубав према ћирилици на мржњи према другом писму. Треба учити и друга писма и поштовати друге културе, али увек волети своју ћирилицу, јер је јединствена и наша..

Проћи ће још много времена, а Срби ће и даље писати ћирилицом, знајући да тако настављају своју дугу традицију.

10.Ердељан Марина,
ученик V₂ ОШ "Бора Радић" Баваниште,
прва награда 2003.

Мајка, пријатељство, љубав, срећа... При сваком изговору ових речи, негде дубоко у нама буди се осећај спокојства и тоpline. Зашто? Зашто је баш реч љубав исказана са тих пет гласова? На почетку Љ, меко као дечја душа, за њим иде У, дуго и продорно, па онда звучно Б, на крају В, које је тек успут изникло негде на нашим уснама, а пре њега полетно и гласовито А. Све ове особине на неки начин описују само значење ове прелепе речи.

Реч мајка, са звучним али и милим гласом М, па још када се додају Ј и К, меки као мајчин длан, добија се реч чије значење наслућују чак и они који не говоре српским језиком.

11. Живановић Невена,
ученик I₃ ПБШ „Димитрије Давидовић“ Земун,
прва награда 2006.

Ћилими и тканице
Извори и оранице
Рас и Захумље,
И Свети Сава и православље
Липе и записи
И коло и монаси
Цркве и манастири
Азбука и олтари...

Како се једноставно каже ЉУБАВ! Читам,
пишем и изговарам ову реч увек на исти начин. У
њој само пет слова, од ње саздана цела васиона!

На сусрету векова, на раскршћу путева,
шћућурена у нашим срцима и даље се исписује
историја нашег трајања. Ћирилица је наше сећање,
наша нада, наше постојање. Записана у
колективном сећању пре дванаест векова, она је
била, и остаће, наше постојање.

Безброј пута протеривана, забрањивана, пребијана и мрцварена, она је успела да преживи сва понижења. Жене су је преносиле у закопчаним јелецима, тамо где спавају набрекле груди које доје нове нараштаје млеком и сећањима. Ратници су је у оклопима скривали и преносили, као главу Лазареву. Њоме се крстили, с њоме умирали. Скривена у Арсенијевој мантији, или у „Олуји“ као бисер у недрима држана – она је преживела и надживела све своје крвнике.

И опет би да је протерају. Полако, неприметно, њено округло, нежно постојање, хтели би да обришу оштри врхови туђих сећања. Више је не бичују сурово. Сада је терају, као стару служавку, да би је заменила нека сумњива дама. Проглашавају је смешном, старомодном, превазиђеном. А сви ти лажни пророци и месије само сакривају своје зле слутње, да су мали и ништавни и да се стиде себе и корена и гробова својих.

Без ње би били изгубљени у магли времена које нас притиска. Није узалуд Вук, својом хромом ногом исписивао границе нашег постојања. Није цабе Сава оснивао манастире, као школе, већ да би се сећали и поносили.

Пет стотина година тумарали смо мрачном Европом, која је ратовала и људе на ломачама спаљивала, носећи своју веру и корене у Мирослављевом јеванђељу записане. И кад смо је заборављали, ми смо је се сећали у најдубљим пределима душе. Препознавали смо је на липама и гробовима, у молитвама и митовима. Повазда неписмени, али довољно писмени да сачувамо

крсну славу и обичаје, успаванке и жалопојке и своје словенско памћење.

Ћирилица је наше сећање, наша нада и наше постојање. Записана у отиску наше душе, у нашој крви и сузама.

Ћирилица је прва и у свемир отишла давне 1961. године, кад ју је Гагарин поносно показао васиони. Ћирилица је исписивала нове странице историје. Можда то није баш наша ћирилица, али ми је препознајемо кроз молитве наших надања.

Наше писмо - ћирилица. Округла су слова што као наше коло поскакују и вијугају, чврсто се држећи за тканице. Поскакују слова у опанцима, са шајкачама и јелецима, разиграна и опасана лепотом и једноставношћу. Накићена и откана као тканица речи. Изрезбарена на олтарима, уткана у ћилиме векова, уплетена у дуге монашке косе. Поносна и пркосна, као звоници рушених цркава што чекају жуљевиту, сељачку руку да им заклати звоно.

Морамо бити оно што јесмо. Треба да сачувамо оно што је наше. Морамо знати своје корене. Морамо се сећати своје колевке. И сутра, као и јуче, морамо се на ћирилици рађати и крстити се и умирати. Чувајте је и ви у далеком свету.

"Ћутим своју тугу
Иако знам,
Роде мој славни на југу!
Исткао си крвљу и сузом
Лепоте своје - као ћилиме.
И остао си последњи, а први
Целога века клеветан
А ја ћутим... а ја знам..."

2. (2008.)

Рођена сам једне среде у предвечерје, негде на раскршћу векова. Моју ушушканост прекинуо је глас који сам добро познавала и који ме је водио кроз дуго путовање воденим просторствима. Наједном сам уместо рибе постала човек. Удахнувши пуним плућима испустила сам крик на језику који сам једини упознала. Био је то крик у ком су садржани сви крици човечанства, али ипак тако посебан и толико другачији. Привијена уз мајчине груди дисала сам у ритму откуцаја срца, које је за мене било најлепша музика. За мене је то била музика васионе.

Растући, хранила сам се љубављу и брижним гласом двоје људи који су ми тепали и певали ми нежне песме. Чаролија тих тренутака записана је у мени заувек. Она је постала молекуларна формула мога постојања. Тај запис, постао је отисак моје душе, записан округластим, помало полеглим, али увек веселим, као у широко коло сплетеним словима мога писма.

Ја сам научила да се љубав пише ћирилицом. Та љубав, два бића, која са осмехом на лицу брижно погнути над мојим креветићем, нежно милују паперје моје косе. Ја само тим језиком могу да искажем трептаје своје душе, разиграност срца и своје скривене туге.

Ћирилица је моје писмо. Део мог бића. Моја историја и моје трајање кроз време. Она је утиснута у стећке и крајпуташе. Чита се **на** манастирским зидовима и исписује по плавим дубинама мора која окружују грчка острва. Тим

писмом су писане историје постојања мојих предака.

Моја ћирилица, тако распевана, тако чврста али и нежна у истом тренутку. Подсећа на разиграно коло, шарено и весело у ком се момци и девојке надмећу у лепоти и достојанству. Девојке, јеле са ћерданима, и везовима на белим кошуљама што ткају ћилиме векова и везују снопове година. И момци, борови, у шиљканима са сукненим панталонама и тканицама око паса, у прслуцима што прекривају широка плећа,, што одлучним покретима праве откосе младог жита, разиграно преплићу ногама, чврсто се држећи за руке, са осмехом на лицу. Заплићу коло нашег постојања са песмом на уснама и ћирилицом у срцу..

Ја само ћирилицом умам да напишем љубав. Ту тако малу, али најважнију реч на свету. Само ћирилицом моје име добија смисао и живи у бескрајном пространству свемира.

Зашто пишем ћирилицом? Зато, што ћирилицом дишем и сањам и смејем се. И зато што само са њом и кроз њу живим у вековима. И зато што су у њој скривена имена свих мојих предака.

Ћирилицом пишем јер се не одричем себе. Остајем своја у простору и времену свеопште пометње. Јер само тако, своја, умам да трајем и да пружам. У мојој ћирилици исписана је тајна моје душе, тако широке и простране, да у њу могу стати и сва остала писма и никада им неће бити тесно.

Пишем ћирилицом, јер ћирилка је отисак моје душе.

12. Илић Анастасија,

ученик IV₂ ОШ "Веселин Маслеша" Београд, 2008.

На зидивима манастира мог завичаја, који сам туђом вољом напустила, живописане су лозе српских светитеља и владара. Њихова имена исписана су истим словима каквим је и мене мама прво научила.

Њима су стихове писали Змај, Лаза, Десанка,... Зар ћемо изродити нове Бранковиће који ће ићи по манастирима и задужбинама и преправљати натписе туђим писмом? Али, ако се тако нешто и деси, та ће слова брзо избледети, јер им је подлога мржња, неслога, неверје, а испод њих ће поново ВСКРСНУТИ стара, истинска, правоверна ћирилица.

А родитељи ће и даље својим ђацима – првацима даривати БУКВАРЕ.

13. Илић Соња,

ученик I₆ Хемијско-медицинске школе Вршац,
друга награда 2007.

Ништа се не може мерити са изумом писма. Оно повезује живе и мртве, оно чува од заборавља све што је значајно, јер оно што није записано брзо се заборави, као да није ни постојало.

Писмо мог народа је јединствено у свету, јер сваки знак има свој глас. Зове се ћирилица. Српска ћирилица. То је моја ћирилица и с поносом изговарам њено име. Настала је веома давно. Њоме су писали историју кроз векове, њоме су исписане најлепше и најтеже странице живота мог народа. Живела је у манастирима, служила владарима, свештеницима и народу. Носио ју је народ бежећи пред непријатељем, склањајући се од мача и сабље. На разним просторима, у планинским пределима у војвођанској равници налазио је уточиште и наставио писати својом ћирилицом.

За њен развој, за облик који данас има, за тих тридесет магичних слова, заслужан је велики реформатор језика и писма, Вук Стефановић Караџић.

...

Ћирилицу данас видим у сваком пупољку, у зрелом житу родних њива Баваништа, у свакој песми, у свакој речи мојих земљака.

И никада се нећу застидети што сам православка, светосавка, што сам простодушна, храбра да кажем да је моја земља Србија која је заспала, али ће васрнути. У мојој ће се кући увек сећи славски колач крстити са три прста, а ја ћу се и овог пута потписати ћирилицом.

14. Јовановић Нина,

ученик VI₁ ОШ "Карађорђе" Остружница, прва награда 2005.

Не зна се ко ју је саставио. Назив је добила по Ћирилу, оснивачу словенске писмености. Ћирилица, по старини друго словенско писмо, настале је крајем деветог века.

Вековима је мењала облик, као што изглед мења необрђен камен, као једна велика, словенска заорана бразда, да би у деветнаестом веку постала, и до дана даншњег, остала сведок велике српске генијалности. Овакву ћирилицу, познату као азбука, удесио је за српски народ Вук Караџић.

Да по једноставности нема савршенијег писма, схватила сам почевши да учим страни језик. Тада сам се запитала зашто су људи са запада толико компликовани. Будући да смо ми прихватили многе квалитетне ствари, као што су : "Најк" патике, "Милка" чоколада, "Мерцедес", техно музику и демократију, зашто они не би "откупили" право на наше савршено писмо. Тако би у многоне олакшали, пре свега себи, а и нама.

Ко каже да ми немамо шта да понудимо западу?

Ћирилицу сам наследила од своје учитељице, а она од своје. Волела бих да и ја једног дана постанем учитељица и подарим некој будућој генерацији овај дар неизмерне вредности. И на питање: "Хеј, Словени, још те живи?", ја са поносом одговарам: "Сада је двадесет први век, и ја пишем ћирилицу!

15.Ковјенић Петра,

ученик VI₁ ОШ "Бора Радић" Баваниште, друга награда 2006.

Поласком у први разред уз много труда научила сам 30 знакова писма мога народа.

Једног лета срела сам се у Грчкој са рођаком Софијом. Она се родила у Диселдорфу пошто су њени родитељи напустили Хрватску због рата. Када је Софија отишла у Немачку пожелела сам да јој напишем писмо. Будући да је она делимично знала да говори српски, нисам ни размишљала да ли ће моћи да прочита то писмо. Након неколико дана позвала нас је Софијина мама телефоном. Рекла је да се Софија јако обрадовала писму, али да се притом и растужила. Гледала је у папир којег је, сва важна, извадила из коверте на којој је било њено име. Рекла је мами да јој прочита писмо. Написала сам јој како проводим дане у школи, чега се најрадије играм, шта ми ради брат, како су ми баба и деда. Нисам ни слутила да ће то моје писмо писано ћирилицом бити повод да се у далеком немачком граду, у једној малој дечјој глави, развије жеља да је родитељи науче да пише ћирилицу. Након дугог времена позвала сам Софију телефоном како не бих оптерећивала њене родитеље да јој читају писма јер они много времена проводе на послу. Недељу дана касније јавила ми се Софија. Није то био телефонски позив, него Божићна честитка која је гласила на моје име. Отворила сам коверту и почела да читам. Није ми био јасан тај несигуран рукопис, али кад сам видела Софијин потпис, било ми је јасно – Софија је научила ћирилицу.

Неизмерно сам срећна што се мојом заслугом ћирилица проширила у свету, што је девојчица, у чијој крштеници пише да је Немачка држава љеног рођења, научила ћирилицу и може да се јави својој родбини.

16.Костадиновић Даница,
ученик ОШ "Стефан Немања" Ниш, 2008

Јутрос сам хранила пилиће. У госте су ми дошле две птичице с југа, па се и оне засладише по неким зрном пшенице. Дан је био леп, мада се сунце стидљиво скривало иза облачка.

Стигло је пролеће. А моје село најлепе је с пролећа. Све је зелено. Зелене су ливаде, зелени су пашњаци, дрвеће, трава и цвеће. Измигољили су се маслаци и плаве љубичице, док неуморне птичице певају са свих страна.

Ове лепе пролећне дане проводим код баке на селу и јако сам срећна. И бака је срећна. У селу живи и моја прабака Стана. Она је стара, а ипак најлепша прабака на свету. Она има плаве очи и најнежније руке. На глави увек носи мараму, на ногама вунене чарапе и облачи тешке ткане вунене сукње, широке неколико метара.

И данас, док ја храним мајушне пилиће, прабака Стана седи у дворишту на својој столици испод процветале крошње кајсије. У рукама држи четири игле и белу вуну, па ужурбано плете чарапе за своје унуке.

"Да исплетем док још могу, за моје две јабукe, за моја два слнца, да ги не ладно кад дојде зима", каже прабака Стана.

Ја и даље храним пилиће, гледам баку, око мене пролеће, а ја сам одједном постала тужна. Безброј пута сам јој рекла да је волим до неба, до сунца, до звезда, безброј пута сам је пољубила, али мислим да то није довољно. Дала бих јој нешто много вредније од пољубаца и лепих речи. Низ образ ми клизну суза. Знам зашто сам тужна. Моја прабака Стана каже да је рођена негде око Светог Саве. Иако има још пуно времена, ја сам већ почела да јој спремам поклон за 85. рођендан.

Она не зна да чита и пише, а ипак ја не могу да кажем да је неписмена, јер она у глави чува сву мудрост овог света. Полако сам почела да правим највреднију огрлицу, која нигде не може да се купи. На танкој струни нижем тридесет белих бисерних слова ћирилице. И мала и велика. Стигла сам до слова "Д д", и надам се да ћу негде око Светог Саве на огрлицу да приденем и последње: "Ш ш".

Питате ме зашто пишем ћирилицом, а мени срце већ трепари у грудима од среће. Једва чекам да видим своју прабаку са највреднијом огрлицом око врата. Са лепом марамом, тканом сукњом и бисерном огрлицом моја прабака ће свој 85. рођендан да прослави као права принцза из бајке.

А тада, негде око Светог Саве, чекаћу нестрпљиво нашег поштара. Воли мене моја бака и знам да ће прво својој унуци да напише писмо.

Ето, зато ја волим НАШУ ћирилицу!

17.Коцић Јефимија,

ученик првог разреда Гимназије "Бора Станковић"
Ниш и Уметничке школе из Ниша,
прва награда 2008.

1.

Дубоко утабана,
бескрајна стаза
води ме у бескрај даљина
и непрегледним просторствима ума
отвара све закључане одаје
у којима се чују гласови минулих времена
као жубор најлепше реке
у црнилу ноћи до блага нашег народа
освештана мирисом тамјана
плодна и моћна као живот
као први корак и песма весела
као пчела на мирисном цвету
што носи снова мојих прах
и у широкој крошњи птица
-то је наша ћирилица.

2.

Црвеном чојом огрнута слова
извезена срмом на ланеном платну
уклесана на јаворовом дрву
на колевкама, преслицама и гулама-
бесмртна.
Осмехом и песмом пастира увијена слова
кикотом пастирице младе звоне,
срећом, предео од зеленог сомота, росе
о небеским птицама нечујно певају
док косачи сено косе-
бесмртна.
Зато пишсм ћирилицом!

3. Исткала сам ноћас

Исткала сам ноћас песму од цвећа
са мирисом љубичица
да нас на ћирилицу подсећа.
Уткала сам и цвет локвања
плаветнилом распукнутог неба,
и невен
у хоризонт од дуге
и ружу што на тугу мирише
или то дивља у гори јагода беше.
Мирис јоргована је опијао моја свитања
а дан је мирисао на босиљак и тамјан,
у кочији сунца златни витез
је песмом шеве будио осећања танана
у букет пролећни испевана.

4. Хаику стих

Бисере нижем
кад ћирилицом пишем
српство стихом китим.

5. Деци са Косова и Метохије и деци на Косову и Метохији

Сузама бездана
умивам поља божура
на дан Видовдана
и чује се моја молитва
над колевком Балкана
док корење чупају
и међе руше.

И осећам мирисе равница и
пепела са огњишта,
црвене макове
док берем букет са поља бескрајних-
док пишем стихове ћирилицом!
И слушавам славуја што песме поје
док се пчеле на цвету непознатом роје,
док класје болно се њише,
осећам да цвеће нам мирише-
док иижем стихове ћирилицом!
Православље кљују гаврани,
жито родно нема ко да брани.
Чупају божуре, цркве скрнавe,
цвиле залуд одрубљене главе
док пишем стиховс ћирилицом!
На божур мирише Косово равно,
ка небу поглед диже увело Лазарево цвеће,
птица ка слободном плаветнилу полеће,
у зору рујну процвета поље славно
и мој стих исписан ћирилицом.

6. Православни крст

ОН

Србе сложи,
обожи,
умножи.
ОН је
огњиште српске душе
суза срца,
сан разума.
Он је православље
и ћирилица
узданица.

7.

Када пишем ћирилицом, реченица тече као река кроз поља мога детињства. Када напишем реч ћирилицом, у мом оку се огледа небо. А када се речи нижу у стих, то је као да река љуби бескрај. Када пишем слово ћирилично, у њему испишем сву лепоту света, осећа се надалеко мирис цвета и чује пој птице. Видим у реченици писаној мојим, ћириличним, писмом и беле зоре и облак пред кишу и трептај успомена. Гледам и пишем очима сунчаног сјаја и месечевом белином, а срце ми до звезда одјекује љубећи плаветну тишину и стих ми до Хиландара, Милешева, Студенице, Косова и Метохије лети. У ушима ми одјекују звона православна и светли глава светог Лазара као кандило. И не дам да се јефтино продаје моје писмо, реченица, реч српска и слово ћирилично за реч без слуха и духовности. Питам се шта се то догађа кад Србин оставља огњиште, земљу и икону, мајку и оца, веру и цркву. Села остадоше пуста и чемерна. Крај плотова мајке чекају децу која су на њих заборавила. Заборавили су фолклор и опанак, музику и свој корен. Све су заборавили. Заборавили су и да су Срби стидећи се свог порекла. Престали су да верују и више не виде смисао живота и постају скитнице света, наркомани, алкохоличари...Са падом у грех човек је у патњу повукао Србију. Нестају многи народи попут Индијанаца, нестали су Инке, Астеци и многи пре њих. Ја се плашим да ће нестати и Срба ако заборавимо ко смо, ако заборавимо нашу православну веру, ћирилично писмо, обичаје, традицију, историју...Неко је угасио кандило српско и затамнио светлост вере. Зато моје речи и стихови звоне на узбуну попут молитви монаха на

Хиландару који непрестано јецају молећи за спас Срба и православља. Хоће ли се Јефимија сутра звати Елизабета, Грета, Матилда, Анет, Кели...? **Свако има жељу коју скрива од очију света, а моја је да нам се руке склопе, прсти преплету, дланови приљубе и да тако Срби остану заједно уплетени у српско коло љубави и поверења, док одјекују звуци са гусала и двојница, а и гајдаш нека нам засвира.**

Осећам поглед јунака Лазара и Обилића, Карађорђевића, Немањића, Мишића, јунака знаних и незнаних што часно бранише српство, а и поглед чукундеде и прадеде... И није ме срамота. Носим часно српско име, Јефимија, учим и браним православље бојама и платном, знањем и стихом и верно чувам ћирилицу ко шкољка свој бисер љубећи српство и ћирилицу ко што дуга љуби небо, а лептир цвет.

8. 0 прича и причању

Враћена на постељу тренутка прошлости, прича се буди испод комада неба што се провукло кроз напукло стакло прозора и посматра сунце. Предивног ли призора! Види своје лице и чује разговор. Од бесконачности причања је одвраћају гласови из суседне собе. Мирис јутра се осећа кроз кључаоницу. Три приче чешљају дуге седе косе, а четврта пали прво јутарњу лулу и испија први гутљај дана. Мирис је то добре приче што гледа мрак на звездама, меси восак међу прстима прошлости и пева успаванку.

Причање се чује мало гласније јер је завладала тишина тежа од олова и прети да се кроз заборави и утихне. Заспала је и пробудила се негде... у галами без неба и сунца. Тишина је остала тамо где мора бити вечна. А зима је већ прошла, прва, пета, па седма, док прича и даље броји.

Броји из страха, броји до безброј, броји до заборава... Нежна и бела, прича мирисаве душе као они бели цветови што зраче слатку тугу чежњивих снова, кратка као пролазност прве, авантуристичке љубави, принцеза без дворца и слугу, зими се нагледа дима и прашине, да би се у пролеће лечила мирисима задиханих ливада и набујалих потока. Несрећна, али има светлу будућност са срећним завршетком.

У календару срећних и несрећних дана, прича прати како се понављају догађаји, чује причање, пожели да га запише, али не може. Иако се стално припрема, увек га дочека неспремна или га осети у сну.

Њен почетак траје споро, одуговлачи секунде и краде туђе дане и успомене, понекад и своје и траје, и траје... Сметају јој малодушност и учињене и неучињене ствари, а бескрајан умор што стоји у изгледу порока, кљуца из секунде у стотинку, све брже на час. Тешко јој падају мир и тишина, нарушавају јој бајковитост мисли. На секунду све стаје, нема жеља, воље, далеких погледа у будућност и прича се враћа у прошлост.

Прича је брод коме је књига лука, а сидра су јој у свим морима света. Она је део нас и наших предака, али је и драгуљ наше будућности који мирно спава испод раширених крила голуба. Прича се често пита куда иде овај свет. При томе мисли на похлепу, жељу за новцем, лагање из интереса, лажна пријатељства из користи... Тако је у свету одраслих, а тако је и у њиховим причама. Често оне нису писане у тренутку инспирације, због приче саме, већ да би се нешто постигло у животу, макар кроз причу и причање.. Верујем да, ипак, у тами људских срца постоји снага коју треба покренути, снага доброте, снага приче без правила и цензуре, како би светла Нобелове позорнице блистала и даље на нашим просторима и осветљавала нашу књижевност, дух, историју и језик, ћирилично писмо...

18. Коцић Наталија,

ученик VII₅ ОШ "Стефан Немања" Ниш, 2008.

1.

На зидовима иконе. Испод светих слика гусле, гајде, фруле. У витринама књиге, на прозорима цвеће - невен и шебој. На уснама молитва, у срцу љубав, у души нада и опроштај који се топи у дашку вечности. Непријатеље благосиљамо – нека виде шта је православље. Ово је наш пут, истина, живот, корен и колевка...

И земља и небо су испуњени светлошћу која осветљава сваки део наше душе, нашег бића... И примисмо светлост да светлимо свету... Покидани су окови којима су људи били оковани... Пишемо слово ћирилично, реч, реченицу... Разигравамо оро, преплићемо опанке лаке, док лепршају извезене кошуље од лана, к'о душе наше меке, на прса стављамо јелеке, везујемо се тканицама шареним и поносимо руменим девојкама, тек испрошеним. Наш ћилим сија и цвета сред ћириличног букета. Словима ћиричним и погачу умесисмо о Васкрсу. Воденице наше непрекидно слова мељу, руке брашно за проју вредно сеју. Као зрно по зрно што даје погачу, тако и реч по реч створи реченицу. Ћиричним словима исписану. Њу можеш препознати по мирису липе или шљиве џанарике тек процвале, можеш је чути у молитви и плачу када се рађа Српче...

Сведочимо мудрошћу попут светих апостола, светитеља. Пишемо прошлост, садашњост и будућност. О славним јунацима, храбрим ратницима. Каткад, као сад, патимо и грцамо, у болу се гушимо, јер нам задају најдубљу рану, отимају нам Косово и Метохију. Отаџбина је срце човека. Ми смо у своје срце поставили Косово и Метохију, ћирилицу, православље...

Ћирилицом исписах реч, реченицу, стих, песму... Својим песмама браним Србију. И православље! Ето, зато пишем ћирилицом.

2.

Путеве расцветавам
док стих ћирилицом пишем,
бескрај надигравам песмом небеском
звездану капију отварам.
Глас мој изговара молитву
а речи неке далеке полетеше за ветром
осетих да нас векови вежу
и да око нас обруч туђим писмом стежу
и како тече крв у венама врелим
и како овај краснопис
одувек да пишем желим.
И моје речи ми се учинише празне
сувишне и неважне
зато у молитви стиху
поклањам велики јутарњи осмех
нанизан у пласт рујних зора
даљином времена и грлатих сена
дозивам слова
што их пред месечевим брегом кријем.
Велика слова су ми уоквирена
сувом травом
кошеном у манастиру српском
и камени стећци извирују ми из речи
пуни вере и наде,
гласно као кликтање орла крсташа
"што крстом крсти небеску плавет"
а камен тај топли у мени буди завет.
Божури се распукли бојом Косова,
украсили и моја у песми слова,
бруји тишином тајна,
миришу ми на тамјан и босиљак слова.
Док кос звиждуком пара јаву
ћирилицом писана песма
Србима проноси славу.

19. Крунић Ђурица,

ученик V₃ ОШ "Бора Радић" Баваниште,
друга награда 2005.

Био једном један цар и имао три кћери. Најмлађа од њих била је Ћирилица. Она је била највреднија, најпослушнија и најлепша. Старије сестре биле су љубоморне и стално се трудиле да јој напакосте.

Када је цар једном упитао своје кћери шта им је највредније на свету, оне су различито одговориле: прва је одговорила да јој је највреднији очев живот, друга, да јој је највреднија очева љубав, а Ћирилица је одговорила да јој је највредније знање.

Овакав одговор разгоропадио је сестре, па су наговориле оца да Ћирилицу протера из царства.

Јадница је молила оца да је поштеди, али је цар, заслепљен мржњом коју су му пренеле старије кћери, остао неумољив.

Ћирилица је лутала по шумама, купала се на изворима, хранила се гљивама и туговала за својим домом. Није је погађало то што је морала сама да се бори за живот, већ то што су је сестре издале. Једног дана, угледа је уплакану, лепи принц, наследник Зеленог Краљевства, приђе јој да је утеши, и слушајући њену причу, намах се заљуби у њу, запроси је и одведе у свој дворцац.

Зле сестре, желећи да јој напакосте, на сам дан венчања доведу злу вилу, која Ћирилицу претвори у суву гранчицу.

Утом стигне и добра вила, врати невесту у свој природни облик, и дарова је са тридесет синова и кћери, од који свако доби име са другим почетним словом: Анђелија, Бисерка, Вук, Гордана, Драгана, Ђурђина, Ева, Живота, Зора, Иван, Јана, Коста, Ленка, Љиљана, Михајло, Никола, Његомир, Обрад, Петар, Растко, Споменка, Танкосава, Тирило, Урош, Филип, Христина, Цвета, Чедомир, Џин и Шана.

Тириличине сестре су биле кажњене незнањем, тако да су у свом царству живеле у мраку свог духовног сиромаштва.

Тирилица је са својом децом и својим принцем живела дуго и срећно у крављевству у коме су мудрост, знање и љубав били највећа вредност и највеће богатство.

20.Лукић Александра,
први разред ОШ "Јован Јовановић Змај"
Стопања, друга награда 2008.

А - Анђела воли грожђе

Б - Борко има лепог пса

В - Вања игра тенис

Г - Гордана иде на море

Д - Драгана лепо кува

Ђ - Ђорђе игра кошарку...

Ћ - Ћирилицом пишем ја.

21.Мандић Милош,
ученик IV₁ Средње економске школе
Сомбор, 2008.

Путник без временског пасоша, занос и понос прохујалих времена. Исписује славу Србије, носи жар љубави у речи, завет и задужбина будућим временима. Моћ слова и речи прелази границе, чува српски народ од нестајања и заборава.

Ћирилица је светло српске историје. Она је последња порука косовског великаша пред судбоносни Видовдан, она је Јефимијина тиха молитва Лазару, мудра реч светог Саве, Доситејева љубав према роду и отаџбини, Вукова вера у народну мудрост. Ћирилица је звоно Грачанице и Студенице, спокој и светост Хиландара, последње писмо солунског борца, магична реч Милоша Црњанског о српским сеобама.

Ћирилица сам и ја, њен дужник, наследник и чувар. Мојом руком ћирилица брише време и спаја ме са прошлошћу и будућношћу Србије.

22. Мијатовић Клара,
ученик петог разреда ОШ "Иван Горан Ковачић"
Београд, прва награда 2008.

Азбуку Бог Вуку Гиздаву Даривао,

Ђацима Епитаф Живота, Завет, Истину Јасну,

Караке Лепоте Љубави Методије Начинио,

Њоме Оду Православљу Разумом Сачинили,

Тајну Ћирило Ускрснуо,

Фундамент Хришћански Целивао,

Чаробним Џином Штићеником.

23. Митић Лав,

ученик IV₄ ОШ "Дринка Павловић" Београд,
прва награда 2008.

Сваки народ има своје писмо. Моје писмо је ћирилица. Интересовало ме је ко је измислио то писмо којим пишу словенски народи. Сазнао сам да је ћирилица рођака грчког писма које су Ћирило и Методије мало преправили и дали јој име глагољица. То писмо је имало пуно знакова. Онда су је неки непознати, али паметни људи, преправили и скратили и дали јој име ћирилица по Ћирилу. Коначно, Вук Караџић сређује нашу ћирилицу да изгледа баш као данас, да има тридесет слова и да буде само наша, српска азбука. Волим да пишем ћирилицом јер су слова некако округласта и лако излазе из оловке. Има ту и посебних знакова којих нигде другде нема: ћ, ч, љ, њ, ђ и ж.

А и лако се учи, сваки глас има своје слово. Не морам да памтим како се шта пише већ само послушнем себе шта причам - и то је очас на папиру.

Мислим да су то сасвим добри разлози да се воли и пише ћирилица.

24. Московљевић Милош,

ученик V₂ ОШ "Браће Барух" Београд,
прва награда 2007.

Прво слово које сам научио је слово М, такође то је прво слово које сам и изговоро . М... М као МАМА. Друго је А , треће Т , а четврто Ћ ...Ћ као ЋИРИЛИЦА – Српско писмо.

Данас, на почетку 21. века, српска ћирилица је у Србији постала писмо другог реда. Када се помене ћирилица обично се њен данашњи статус у Србији означава као смрт, гашење, нестајање, пропаст – крај ћирилице. Како је до тога дошло, у чему се крије тајна овога великог националног пораза и шта нам је чинити?

Ћирилица је идентитетска ознака и писмо овога народа и њено брисање не може да не остави трага на идентитету. То добро знају сви они који су, било споља или изнутра, ћирилицу кроз историју забрањивали, протеривали, гурали у страну и замењивали другим писмом. То само ми још не схватамо. Али и када схватамо не познајемо и не користимо изузетно велики број предности због којих не треба да се одрекнемо свога историјског писма.

Понижавање ћирилице је само још један од многобројних катастрофалних резултата неспособности српске елите у 20. веку, када су изгубљене готово све борбе за опстанак српског писма и идентитета у својој целини.

Балкан је некада био ћириличан, све док нису њиме загосподарили они политички пројекти који су за Србе означавали жртвовање делова свога идентитета , али пре свега свог писма .

Није случајно ћирилица сметња свакој

намери измене идентитета српског народа. Ћирилица је белег српског етничког и државотворног простора и потискивање ћирилице најбоље осликава процес сужавања српског народа на Балкану. Међутим, ћирилица је европско културно достигнуће кога желе да се одрекну једино домаћи европаланчани који у губитку себе и свога виде једини залог интеграције са другим. Још је најсмешније када се ћирилица напушта зарад домаће латинице која је неупотребива за било који европски језик који користи властите а од домаће различите абееде.

Нема нити једног разлога због кога би требало да се одрекнемо српског писма – ћирилице. Ћирилица је службено писмо ове државе и поштовање ћирилице је поштовање закона.

Сви народи на свету баве се очувањем и неговањем својих националних писама, иако су многа од њих више него компликована и неподесна за употребу. Ћирилица је свакако једно од најсавршенијих писама на свету и напуштање ћирилице било би потпуно бесмислено . Њом пишу и други велики народи и не желе да је напусте. Српска ћирилица је, притом, и најсавршенија од свих.

У свим народима постоје и изреке сличне нашој да је туђе слађе, боље, веће или лепше. У тежњи за туђим, своје се омаловажава, запушта и обезвређује, а туђе велича и цени. То је нарочито очигледно када је у питању наше писмо, Ћирилица. Ово прецењивање туђега у односу на своје толико помути здраву памет и логику .

Ћирилица је српско писмо, Ћирилица је Србија , Ћирилица је Мајка ...

25.Нађ Кристина,
ученик четвртог разреда ОШ "Ђура
Филиповић" Плочица, трећа награда 2007.

Србин је без ћирилице

Као дете без татице.

Србин је без ћирилице

Као цвет без латице,

Као теле без кравице

26. Наумов Александра,
ученик IV₁ Средње економске школе
Сомбор, 2008.

Пишем те, ћирилицо, због имена мог деде које уклесано сећа на старог сомборског проту. Пишем те због имена које носим и поносим се њиме. Због Јефимије, Милице, због Његоша и Светог Саве.

Пишем те, слово моје, због прошлих и себе, али понајвише због оних који ће доћи да би нас продужавајући спасили од пролазности.

Пишем те, ћирилицо, да својој деци утрем пут српства и православља.

Не отимајући се другом писму, носим у себи љубав за тридесет округлих знакова азбучних којима се означавам, кроз које сазнајем и препознајем своје име, веру и порекло.

27.Недељковић Миљан,

ученик III₁ ОШ "Свети Сава" Сушица – Бадовац,
трећа награда 2008.

Ћирилица, шта је то? То је азбука која има тридесет слова и лака је да се научи. Ћирилицу су измислили Ћирило и Методије и тада је имала другачија слова. Данашњу ћирилицу је преправио и написао Вук Стефановић Караџић. Постоји и латиница али ћирилица је лакша за учење, има лакша и једноставнија слова. Ја волим да пишем ћирилицом јер она лепше изгледа кад је написана.

Постоје разна слова која ми личе на неке предмете. На пример/ слова Е и Ш личе на чешаљ, слово Ч на окренуту столицу, а слово Ј на криви дедин штап. Зато ја волим да пишем ћирилицу.

28. Николић Јелена,
ученик IV₄ ОШ "Вук Караџић" Чачак,
прва награда 2008.

Драги мој деда,
Пишем ти први пут и желим да ти кажем много тога. Имам једанаест година, а ти си ме видео када сам била беба. Шаљем ти своју фотографију да би ме препознао ако ускоро доћеш. Тужно је, драги деда, што ја тебе само по фотографији познајем. Познајем те и кроз сузе моје баке, твоје рођене сестре, која се плаши да те више никада неће видети, а јако жели да те загрли. Често је чујем како ти нешто говори мазећи твоје лице на жутој изломљеној фотографији.

Због њене туге и моје жеље да те упознам ја ти пишем .Пишем ти, деда, нашом ћирилицом и знам да ћеш препознати и разумети сваку моју реч без обзира што си већ 40 година приморан да пишеш и читаш латиницу, да говориш другим језиком, да певаш неке друге песме од оних уз које те је моја прабака успављивала.

Ја знам да ниси заборавио, али желим да те подсетим, како мирише бехар у пролеће у твојим Соколићима, какве тајне, шапутања и младићке и девојачке снове и пљупце крије твоја Дичина. Чека те запупели багрем да доћеш. Бака каже да си његов мирис највише волео. Молим те, дођи док се не расцвета, видећеш да, без обзира на све недаће које су задесиле нашу земљу, још увек исто мирише.

Драги деда, код нас само што је прошао Васкрс. Сви смо били јако срећни. У свим домовима су радост доносила шарена јаја, мирис погаче и печенице. На други дан Васкрса посетили смо твоју родну кућу и гробове твојих родитеља. Кућа је стара и трошна. На старом сандуку још увек стоји сабља прадеде солунца, на зидовима прабакини ћилими и „куварице“ и много старих фотографија. Неке су већ тамножуте, па се ликови не распознају. Много бих волела да ти ћирилична слова мога писма пробуде успомене на твоје село и родитељску кућу и да те натерају да дођеш што пре. Осећам да у овој трошној кући толико лепих успомена чека да их поново проживиш. Ако не дођеш, бојим се да ће остати заробљене и заборављене.

Дођи и понеси својој деци и унуцима прадедине захвалнице за јуначко држање у свим српским бојевима. Све су исписане нашом ћирилицом, то су наши корени. Ако избришемо корене нећемо имати будућност, ни идентитет, а то не смемо дозволити.

У нади да ћу те ускоро загрлити и да ће лице моје баке бити умивено сузама радосницама, пуно те волим.

Твоја Јелена

29. Николић Павле,

ученик IV₄ ОШ "Краљ Петар Први" Београд,
друга награда 2006.

Мој народ припада словенским, тачније јужнословенским народима. Срби говоре српским језиком, који спада у групу словенских језика, а у употреби су два писма: ћирилица и латиница. Овог пута желео бих да ти пишем о мојој ћирилици.

Протекло је много времена откако су Константин, византијски (грчки) учитељ филозофије и библиотекар и његов брат Методије створили прву азбуку за Словене, у деветом веку. То је била глагољица. Названа је тако по речи "глаголати", што на старословенском значи "говорити". Тај тренутак означио је рођење словенске писмености, књижевног језика и књижевности. Пре тога Словени нису имали писмо. Браћа су преводила црквене књиге и ширила хришћанство на словенском језику. Константин се закалуђерио и добио име Ћирило. Ученици Ћирила и Методија отишли су на Балканско полуострво, после смрти својих учитеља и тамо наставили њихов рад. Тада је настало и друго словенско писмо-ћирилица, названо тако по Константиновом калуђерском имену Ћирило. Словенска или Ћирилова слова била су у употреби све до деветнаестог века, када је велики српски просветитељ Вук Стефановић Караџић започео велику битку за српски језик и културу. Свестан огромног значаја који језик има за развој и очување једног народа, Вук се борио за увођење народног језика у књижевност и реформу

азбуке. Из старословенске азбуке избацио је сва Ћирилова слова за која у нашем језику не постоји одговарајући глас, а увео је шест нових знакова за гласове "ђ", "њ", "љ", "ј", "ћ" и "џ". Тако је употпуњена ћирилица која је и данас у употреби, а има 30 слова. То значи да сваки глас у нашем језику има свој писмени знак (слово), због чега се наша азбука сматра једном од најједноставнијих и најсавршенијих на свету.

Пошто је уредио азбуку и правопис, Вук је рекао: "Пиши као што говориш, а читај као што је написано." Поједностављењем азбуке и правописа, олакшао је описмењавање српског народа. Језик и писмо су обележје сваког народа, а моја ћирилица је једноставна и лепа као и мој народ.

30.Обрадовић Јелена,

ученик VI₁ ОШ "Бора Радић" Баваниште, трећа награда 2006.

Живим већ годинама у иностранству, али ми је срце још увек у мом родном селу. Због тога често пишем писма. И шаљем их не само својима, већ свима који, као и ја, своје село и ћирилицу носе у срцу.

Пишем дугачка писма. Обузме ме спокој и милина док пишем та слова, једно за другим. Некако су топла, пуна нежних облина, понеко чак има и кривине које подсећају на сузе, које као да говоре о вековној патњи српског народа.

Кад пишем писма, користим краснопис. Та извијена, поносна, и горда слова говоре о култури мога народа, о обичајима, традицији, љубави,...

Таква писма, у краснопису, пишем својима, најмилијима, тамо, у село, јер су она проткана мојим осећањима, свом љубављу која надире из дубине моје душе.

Пишем полако, споро, са челом наслоњеним на длан леве руке и обавезно поред прозора са којег се види башта иза куће. То је оаза у туђини која подсећа на башту моје баке.

У њој цветају зевалице, георгине, лаванда, љубичице, мирисна ноћна фрајла. Чини ми се да је ту и бака, седи на клупи, са мотиком на крилу, одмара се у сенци јоргована. Гледам у башту и удишем мирис домовине, а слова се нижу једно за другим. Редови се множе, стварају пут ка мојој отаџбини, мост ка срцима мојих вољених.

Пишем писма редовно, упорно, са жељом да нико од родбине, оне у свету, а нарочито оне у селу, не забораве ћирилицу, јер она нам каже ко смо, шта смо и где припадамо.

2. (друга награда 2007.)

На хоризонту се црвена лопта полако спушта и боји руменилом моју Србију. Срце ми је велико од милине и пред очима се нижу слике моје домовине и из мноштва се издваја једна која има снажно значење и која рађа друге, мени посебно драге, и све носе исти наслов – ћирилица.

Ћирилица, као дремљиви сељак, који се љуљушка у дрвеним колима, препуним тек покошеним сеном.

Ћирилица, као пљусак, и то усред лета по ливади и шћућуреног фазана испод листа кисељака.

Ћирилица, као земља црница по којој се шарене мараме и шешири испод којих се крију ознојана лица копача.

Ћирилица, као девојачко крило препуно зрелих, модрих шљива.

Ћирилица, као турска калдрма, по којој трче босонога деца, а за њима се вије облак прашине,
као мирис презрелих дудиња,
као шупља, стара липа, пуна меда и пчела,
као пуцкетање бича и рески звиждук кравара, у рану зору, пре свитања.

Ћирилица, као одсјај ватре на дечијим лицима, очију упртих у пламен, где се на дугачком штапу пече млад кукуруз,
као мирис тек извађеног хлеба,
као проја и пасуљ пребранац.

Ћирилица, као икона, и као крст хришћански, православни.

Ђирилица, као подигнута рука монаха, у благослову, изнад погнуте дечије главе.

Ђирилица, као одјек звона по равноме Косову, изнад порушених зидина манастира.

Ђирилица, као ракија шљивовица, као гибаница, јелек и опанци, као плетеница, као фрулица.

ЂИРИЛИЦА КАО СРБИЈА!

31.Пантелић Софија,

ученик првог разреда ОШ "Јован Јовановић Змај"
Стопања, 2008.

А – Ана је моја другарица

Б – Бог је измислио ћирилицу

В – Вера је кад верујеш у Бога

Г – Голуб доноси срећу и мир људима

Д – Доброта је кад је неко добар, све воли око себе

Ђ – Ђак је у књизи пронашао слова и саставља
лепе речи

Е - Као ЕХО који позива сва слова да буду
на окупу

Ж - Животу се са нама радује, а посебно првацима

32.Пејчић Тамара,
ученик петог разреда ОШ "Десанка Максимовић"
Станари код Добоја РС, трећа награда 2007.

Никада те престали писати нисмо.

Било је и рата и много недаћа,

али ти си увијек била наша задаћа.

Некад су те бранили, а ми те писали кришом,

јер ти си наше омиљено писмо.

И моја је бака за вријеме рата

ћирилицом писала пјесме из ината.

Писала је бака, писаћу и ја,

њоме се поносим, нека свако зна.

33.Петровић Бојана,

ученик VII₁ ОШ "Бранко Радичевић" Шид, 2008.

Одзвањају звона са Косова...
Шири се мирис тамјана.
Пише се историја једног народа и писма.
И данас.
Ћирилица – писмо благословено
од Господа вишњег,
исписано златним словима светаца,
скрило се у православној души.
Ја данас поносно љубим
и пишем ћирилицу
због љубави према Богу и своме народу,
обичајима
и светој земљи по којој ходим!
Крстим се тропрсто, као прадедови,
док звоне стара косовска звона,
За век векова, Срби, амин!

34. Попов Јелена,

ученик VIII₁ ОШ "Бора Радић" Баваниште, прва награда 2008.

Ја моје писмо пишем с поштовањем и задовољством.

Да ћирилицом не пишем, она би била као птица у лету, на оку сваког ловца, који је жели само као трофеј.

Да ћирилицом не пишем, она би била зачарани град, који има моћ, али је заборављен.

Да ћирилицом не пишем, она би била сунце које не греје.

Да ћирилицом не пишем, она би била само суза која не тече.

Да ћирилицом не пишем, она би била само особа која ме воли.

Да ћирилицом не пишем, она би била дете које је сломило омиљену играчку.

Али ја ћирилицу волим у свакој секунди свога времена, а и у међувремену. Пре ће се сва мора на земљи осушити, него ја ћирилицу престати писати. Ћирилица је наша принцеза, њено име ствара чуда.

35. Продановић Моника,

ученик I₈ Економске школе Чачак,
друга награда 2005.

Последњих година језички стручњаци јавно изражавају забринутост за опстанак српског језика и писма, јер су енглески језик и латиница све заступљенији у јавној употреби.

Још је отац светог Саве, Стефан Немања, упућиво на значај очувања језика и писма, јер је увидео да се удаљавањем од свог језика, руше бедеми на територијалним границама српског народа. Нажалост, у последњих петнаест година и сами смо се уверили у дубину ових пророчких речи. Изгубили смо људе и територије вековних српских огњишта. А о ћирилици бринемо као да је она тек новостворено писмо.

Као народ смо јако склони погубним туђим утицајима, јер зло се брже прихвата него добро. И у природи је најзаступљенији коров, њему не треба посебна нега за узгој, Некултивисано биље је најбројније и најбрже се шири.

За добро се треба борити, неговати га.

Наша православна вера, наш српски језик и ћирилица, уз фолклор и народну традицију, подсећају нас вековима ко смо. Народи који су знали да сачувају своје изворе чистим и незамућеним, негујући веру, језик, фолклор, данас су водећи народи на планети, како на истоку, тако и на западу.

Ћирилица је имала тежак и трновит пут до свог осамостаљивања и успостављања. Сетимо се Вукових мука на сакупљању народних умотворина, на раду за српски језик и правопис, борбе за успостављање ћириличног писма на принципу фонетског правила: један глас-један знак.

Чувајмо је зато као национално обележје, како би будуће генерације знале где су им корени.

36. Пушоњић Милица,

ученик Пз ПБШ "Димитрије Давидовић" Земун, друга награда 2006.

Ћирилица, још увек можемо рећи да је наше писмо, а да ли ћемо моћи то да кажемо и у будућности? Питам се како се осећају Ћирило, по којем је добила име, и Вук који ју је изменио, како би српском народу било лакше, посматрајући одозго како она полако губи своју вредност, или ју је већ изгубила, само ми то не примећујемо. Све чешће се књиге, новине, огромни панои штампају латиничним словима, а веома је мало оних списа који се пишу ћирилицом. И када то видимо, запитамо се како се у овој земљи вреднују све реформе Вука Караџића који је цео свој живот и рад посветио свом народу, да ли је могуће да сва та борба за признање нашег језика и писма може да падне у заборав за кратко време.

Вратимо се у прошлост бар на кратко, присетимо се наших првих ћириличних слова које смо са радошћу писали и са нестрпљењем чекали нови дан како бисмо научили неко ново слово и песмицу која тим новим словом почиње. Размишљајући о тим тешким, али лепим тренуцима, желим да верујем да још увек постоје људи којима је стало да се ћирилици врати стари сјај и место у овој држави. Толико је историјских догађаја, старих закона, песама, прича и повеља написано ћирилицом. Било би срамотно када би се ти исти догађаји, закони, песме, приче и повеље кроз неколико година преписивали латиницом. Зар треба да у потпуности присвојимо писмо за које не знамо ни како је настало, ко га је смислио, ко га је увео? Лепо је хвалити се како смо ми земља у којој постоје два писма, али је тужна чињеница да ћирилица, писмо којим су наши преци писали, које је много вредније од латинице, полако узмиче пред латиницом.

Сваки странац са сигурношћу може рећи којим писмом пише, док код нас те сигурности нестaje негде на путу ка модернијем начину живота. Питама се да ли ће за сто година уопште постојати српски језик или ће постојати само енглески, без којег се данас скоро и не може наћи посао. Да ли вреде сви они натписи „Не газите ћирилицу!" који су испечатирани по улицама нашег града? Мислим да већина за њих и не зна, и већ су се излизали од гажења. Да ли има икакво значење натпис који стоји на улазу у нашу земљу „Добро дошли у државу ћирилице!", или је то сада само стара, зарђала табла која се тужно њише на ветру.

Нада последња умире, што значи да има времена да се уложи много више труда како бисмо сачували оно што је наше, а на томе би најпре требало да инсистира Министарство просвете, професори, родитељи. А да ли ће успети пројекат „Сачувајмо наше писмо!", највише зависи од нас самих, а мислим да бар толико можемо учинити за нас и будуће генерације. И не заборавимо речи Вука Караџића „Језик је хранитељ народа. Докле год живи језик, докле год га љубимо и почитујемо, њим говоримо и пишемо, прочишћујемо га, умножавамо и украшавамо, дотле живи народ."

37.Ристић Христина,

ученик III₄ ОШ "Дринка Павловић" Београд,
прва награда 2007.

Здраво! Ја сада имам 10 година. и пре три године кренула сам у школу и научила да пишем слова. Та слова зову се ћирилица.

Када сам била у првом разреду слова су ми била тешка , али сада више нису. Сада су лака и забавна за писање. Понекад узмем и прегледам своју свеску пуну писаних слова и причини ми се да видим пуно исцртаних чаробних цртежа уместо слова. За мене је сада ћирилица најлепши начин писања. Шта би радили без Вукове помоћи? Ћирилицу не би било лако писати. Ту мора да постоји чаролија, јер без чаролије ћирилица не би постојала!

Честитам ћирилицу што је овај народ изабрала!

38. Ршумовић Марко,

ученик VII₃ ОШ "Мирослав Антић" Београд,
друга награда 2008.

Не знам да ли постоји још један народ на свету сличан нама Србима. Ја мислим да не постоји, а ви?

Пођимо од нашег писма. Ћирилица. Толико другачија од других писама. Један глас, једно слово. Пиши као што говориш и читај како је написано. Једноставно зар не? Е, па у томе је сва њена лепота. Баш у тој једноставности и различитости. Дубоко у нама буди понос и срце пуни љубављу. Љубављу према једном малом, великом народу. Народу који је изнедрио једног Милоша, Лазара, Вука Караџића, Доситеја Обрадовића, нобеловца Ива Андрића, једног Теслу и једног Пупина и још много њих, слава им и хвала што су постојали. И сви они писали су и читали ћирилицу баш као што то радим ја. Исто онако како ће радити моја деца и деца моје деце и све даље док постоји и један од нас.

Ћ, Љ, Ч и Ш поносно, китњасто исписана ћирилицом распоређена у нашим именима и презименима поносно ће писати српску садашњост и будућност, као што су писала прошлост. Напиши љубав, напиши срећа, радост, понос, Србин, ..., напиши било шта, увек ће оно написано бити и оно изговорено.

Шта рећи више осим: ћирилица у срцу, понос у души, мир у погледу, љубав у руци, снага у вери. Србин је то и још много више.

39.Ршумовић Милош,
ученик VII₃ ОШ "Мирослав Антић" Београд,
трећа награда 2008.

Ћирило је нашао свим Србима жицу,
специјално за њих написао ћирилицу.
Па та лепа слова наша децу уче,
та лако се пишу, прваке не муче.
Бог нам даде и Вука који рече ово:
"Децо, за један глас по једно слово"
Ћ, Ч, Ђ и Ш баш ми лепо стоје,
кад са њима испишем то презиме моје.
Па нека гледа свет и нека се мучи,
ћирилицу нашу много тешко учи.
Али ја не хајем, њом се лепо служим,
а и са другим писмима, могу да се дружим.
Ћирилица није само пуко писмо,
она је све оно, што ми и јесмо и нисмо.
За сваки глас по једно слово,
а ја ћу вам рећи још само *ово*:
Велики смо Срби, а зашто данисмо,
имамо свој језик, културу и писмо.

40. Станојевић Доротеа,

ученик IV₄ ОШ "Дринка Павловић" Београд,
друга награда 2008.

Када сам била мала, гледала сам сестру како пише своје прве задатке. Питала сам је за нека слова, а она би ми рекла — „б ћирилицом“, „м ћирилицом“...

Нисам знала шта значи то „ћирилицом“, али ми се реч допало — била је необична. Тако сам заволела ћирилицу, а тога нисам ни била свесна.

После сам гледала неке слике у књигама... Видела сам два свеца, питала ко су — Ћирило и Методије - рекао ми је дека - Они су створили нашу азбуку... — Сетила сам се да је то она ћирилица коју сам тако заволела када је моја сестра пошла у школу...

41. Стојаковић Тијана,

ученик 14 Гимназије "Вељко Петровић" Сомбор,
друга награда 2008.

Када кажем ћирилица, прво помислим на Вука Караџића, творца наше азбуке и ћириличног писма, затим на Доситеја Обрадовића, Растка Немањића... Ћирилицом пишем јер се лепше пише, јер се лакше чита, јер се боље разуме... Има пуно разлога зашто волим да пишем ћирилицом.

Знати писати ћирилицом, значи бити православац, бити припадник словенског народа, значи бити одан својим коренима који су то писмо преносили са колена на колена чувајући га од заборава, остављајући га нама да се с њиме служимо и проследимо га будућим нараштајима. Знати писати ћирилицом је исто што и знати свирати фрулу, играти коло, носити опанке или бранити Косово.. Ћирилица је наш знак препознавања, наш дух који открива ко смо и одакле смо, наш „имиц" у модерном свету латинице.

Поносно држим оловку и нижем азбуку слово по слово у прелепи ћилим ћирилице, бранећи тако оно што је наше.

42. Суботић Ивана,

ученик четвртог разреда Економске школе Чачак,
прва награда 2004.

У овим тешким годинама смо изгубили много, а добили неред, глад, сиромаштво. Недавно су нам спалили колевку српства. Ко зна шта је следеће.

Али, још увек има нас, који негујемо највеће српско благо, наш језик и нашу ћирилицу, што улива наду да ће бити боље.

Док говоримо и пишемо српски, ми ћемо бити Срби, а наша небеска Србија ће живети. Време је да се залуђени туђим тргну и освесте и помогну у светој борби за опстанак.

Сачувајмо корене, традицију, фолклор, историју, културу. Сачувајмо милозвучни језик српски и ћирилично писмо.

43. Суботић Јелена,

ученик ШЗ Гимназије Градишка,
прва награда 2007.

Сваки народ има свој језик и писмо. Иако мој народ има два писма ћирилицу и латиницу, ја сматрам да је ћирилица моје писмо и скоро сваки мој покрет оловком ствара ћирилично слово.

Када пишем ћирилицу дио мене је испуњен неизмјерном и неисквареном радошћу што настављам традицију својих предака, а дио мене вене и тугује што вене и нестаје ово необично лијепо и јединствено писмо.

За мене оно не представља само скуп знакова начин на који наше ријечи преточимо на папир то је нови свијет који носи живот и историју једног народа.

Стефан Немања је рекао да је боље изгубити и најтврђи град у држави него једну ријеч из нашег језика. Сходно овом, ја мислим да је боље изгубити битку него дозволити да ћирилично писмо замијенимо неким другим јер народ који цијени и велича културу увијек односи побједу. Ако изгубимо вољу за очувањем нашег културног и националног блага, што ћирилица свакако јесте никад више нећемо моћи вратити вријеме уназад и промјенити наше лоше одлуке. Она ће ишчезавати све више из наши живота и нико други неће спасити брод на коме плови наше благо ако то ми не урадимо.

Често се питам зашто наше тако јединствено, једноставно и готово савршено писмо тежимо да замијенимо другим-туђим и компликованим?

Када пишем ћирилицу знам да нисам изнејерила саму себе . Ћирилица пише историју овог народа а шта је човјек ако нема историје и прошлости? Тада се не требамо надати ни свијетлој будућности.

Сваки мој поглед када прођем градом изазива благу тугу и осјећај губитка јер мало гдје видим истакнуто ћирилично слово. Умјесто да величамо и да се дивимо нашем националном писму, ми то заборављамо и препуштамо забраву.

Ми смо ти који имамо обавезу дужност и част да одржавамо писмо живом творевином. Она удахне ваздух сваки пут кад се напише на папиру и зато не допустимо да будући нараштаји не осјете јачину и топлину ћириличног слова и постану странци у својој домовини.

Нека нам ћирилица буде светионик знања и културе који ће нам обасјавати путеве и помоћи да одолевамо искушењима.

44. Танасковић Јелена,

ученик VIII ОШ "Ослободиоци Београда" Београд,
друга награда 2008.

Сваки народ има неко обележје по коме је познат. Српски народ има своје писмо које је настало давно, још у раном средњем веку. Осмислили су га и свету оставили Ћирило и Методије који су упорно радили на стварању новог словенског писма. Писмо којим се писало, било је као *шифровани код* који су разумели само *изабрани*, они који су посветили свој живот књижи и писмености. Родила се прва ћирилица. Много векова касније у XIX веку, један други великан наше културе Вук Караџић, упустио се у дивовски и незахвалан посао да писмо ћирилицу приближи пшроким народним слојевима. Његов мото био је једноставан, али револуционаран:

Пиши као што говориш! Сваки глас имао је своје слово и то је била револуција у језику достојна оне француске о слободи, једнакости и братству. Вук је и поред многих отпора имао и следбенике у младим писцима тога доба који су хтели да пишу на народном језику новим писмом и о новим темама које воли обичан човек из народа.

Тако је настала *моја ћирилица*, смем тако да је зовем јер сам прва слова почела да пишем тим писмом. То је дивно и савршено писмо мога српског народа.

Њена лепота је у њеној једноставности која је доведена до савршенства баш зато да би била приступачна свима. Њен принцип да *сваки глас има своје слово* уведен је као правило и код новог језика који се појавио под називом *есперанто* средином прошлог века. Нажалост тај вештачки језик како су га називали није доживео популарност енглеског језика, који је упркос несавршености свога писма успео да постане светски језик број 1, захваљујући највише компјутерима и интернету. Техника је тако повела бар у првој рунди светске глобализације. Но, живот тече даље и можда није далеко време када ћемо имати компјутер на принципу: *Пиши као што говориш!* А дотле, ми који волимо ћирилицу, писаћемо своје саставе на том писму и учићемо нашу децу да и своју децу уче да гпппу тако. Учићемо стране језике, али ћемо у души остати *ћиршићари!* Један глас-једно слово! Све једноставне ствари на свету су најлепше. Зато ми моја ћирилица личи на ону славску погачу која се тако једноставно спрема, али се без ње не може замислити ниједна слава. Тако ни ја не могу да замислим српску културу и књижевност без ћирилице.

45.Фара Сорина,

ученик III разреда Гимн. "Б.Радичевић" Ковин,
прва награда 2003.

Сваки народ има своју историју, свој језик, своју књижевност и своје писмо које му помаже да своју културу унапреди и оно најважније и најлепше остави будућим генерацијама у аманет.

Захваљујући генијалном Вуку Караџићу, ми имамо најсавршеније писмо, ћирилицу. Сваки глас има једно слово. У нашем језику важи златно правило: **Пиши као што говориш, читај као што је написано.**

Вековима наш језик и наша азбука одолевају страним утицајима.

У нашем језику шуми блистава прошлост, извори нашег постојања. У мелодији тог језика понекад се чују звона, далека звона Пећке патријаршије и топлина мајчиног загрљаја. У њему жуборе воде завичаја и слободна песма шеве кад лети у летње небо, жарко и високо. Прве тепане речи проговорили смо тим језиком, прва слова написана су ћирилицом и златом урезане у нашу душу, у наше постојање...

Наше светиње краси ћирилица. У тим словима живи дух Немањића и чува наше право на постојање.

Ћирилицом су писане најлепше књиге нашег народа, најлепше песме љубави, које сведоче о генерацијама које су живеле пре нас.

Ћирилица је златна нит која повезује нашу прошлост, нашу садашњост и даје наду за бољу будућност.

У њу су уткани сви снови и све наде генерација које су претходиле нама, сва љубав, остварена и сањана, сви животи жртвовани да би будуће генерације говориле српски језик и писале писмом предака...

У нама, у нашим венама, шуми и та давна искра и свест о сопственом језику и писму које одржава нас саме, наше биће и наше постојање...

Мислим да док у свету постоји и једна особа која говори српским језиком и пише ћирилицом, постоји нада да ће се српско национално биће сачувати, Србија има будућност.

46. Филиповић Јелена,
ученик IV1 ОШ "Војвода Путник" Рипањ, 2008.

Преносила се од давнина,
с' колена на колено,
с' оца на сина,
к'о осмех од лица до лица,
к'о поносна у лету птица,
наше писмо – ЋИРИЛИЦА!

Ћирилица писмо је предака,
писали су је дека и бака,
а воле је и мама и тата,
дорасли до ње и ја и бата.

А јуче гледам секу Мицу,
поносно иде у школицу,
блиста јој осмех на лепом лицу
и она учи ћирилицу.

Чувамо ћирилицу,
чувамо корене,
да знамо ко смо,
где смо били,
да прошлост нисмо заборавили.

Зато пишем ћирилицом!

47. Цимеша Игор, 76

ученик IV1 Средње економске школе, Сомбор,
трећа награда 2008.

Кад кренем да пишем по папиру,
иако су оба писма веома слична,
руку ми води невидљива сила,
шепуре се слова ћирилична.

Увек и изнова наметне слова,
сила из срца, нежна и блага,
словенско писмо, у мојој души,
ко чувар домаћег књижевног прага.

Пишем је стално, разлога много,
и све ми негде кола у крви,
осећај да припадамо једно другом,
од када сам кренуо у разред први.

Посебан однос у себи носим,
што пишем писмо већини страно,
познајем оба, што је богатство,
ал' драже ми је моје, срцем одабрано.

Зато је пишем, горду и лепу,
у мојој Србији, топли јој дом,
још земаља има, где је код куће,
ипак јој је најтоплије, ту у срцу мом.

48.Црепајски Јована,

ученик VII ОШ "Бора Радић" Баваниште,
прва награда 2004.

Пишем ћирилицу јер је ћирилица наше писмо. Саставили су је Ћирило и Методије, а преправио, да нам буде лакша, Вук Стефановић Караџић.

Док пишем лепа, читка слова нашег писма, поносна сам што ми имамо такву азбуку.

Не знам да ли су лепша штампана или писана слова, мала или велика слова. Гледам дебељушкасто Ш које завршава тај прелепи низ, најлепше слово Ј, јер њиме почиње моје име... Х, као хлеб наш насушни, Д, као домовина, Б, као Баваниште, З, као моја сестра Зорана и зора, којом започиње дан, С, као сунце које нас греје.

И док их нижем, осећам да су ова слова бисери којима блиста српски језик и српска традиција.

49. Чолић Бојана,

ученик VIII ОШ "Б. Радичевић" Велика
Моштаница, трећа награда 2005.

Пишем, пишем ћирилицу
враћам осмех своје лицу.
Весела и чила сам ја,
то сад нек' свако зна.

Читко пишем ћирилицу,
враћам осмех своје лицу,
и у небо радо гледам,
у заборав да падне не дам!

Везем, везем ћирилицу,
увек осмех на мом лицу.
Писменост у нама шири,
не да тами да привири.

Ћирилицом Србин пише
и у души она дише,
само пише, затим нуди
да је воле и други људи.

Радо пишем ћирилицу,
браним је од заборава;
Знате ли шта је ћирилица
и шта је ћирилица нама?!
Еј, ви људи, стари, млади,
наше писмо културу гради.

50.Бабић Бранислав,
IX1 ОШ "Младен Стојановић", Горњи Подградци
друга 2008.

51.Башић Јелена,

ученик V3 ОШ "Јован Стерија Поповић" Нови
Београд, 2008.

Доброта
Доброта се роди,
у души се носи.
Доброта у срцу
к'о сунце у роси.

Лепо би свет изгледао
да доброта влада
и да никад нико
не мора да страда.

Цео све би певао
добру песми мира.
Доброта је таква,
никога не дира.

Доброта је нешто
чему се сви чуде,
сакрили су вешто
лоши, добре људе.

Доброта у души,
у срцу доброта,
а ко није добар,
нек' га је срамота

52..Доброта Милош,
ученик V3 ОШ "Јован Стерија Поповић" Нови
Београд, 2008.

Доброту сваки човек носи у себи
то је кад знаш да никог повредио не би.
Кад ставиш руку на нечије раме.
И кад те туђе заболе ране.
Доброта то је!

Кад другу у невољи помогнеш,
кад се туђој срећи радујеш
и од тога бољи човек постанеш.
Доброта то је!

Кад видиш да неког душа заболи
и да се неког ил' нечег боји,
а твоја се душа за њега помоли
и кажеш му да га неко воли.
Доброта то је!

Кад те твоје презиме на доброту обавеже
и туђа те суза у грудима стеже
а твој му осмех тугу разлаже
и јутро доноси свеже.
Доброта то је!

53. Видосављевић Александра,
I6 Техничке школе Власотинце, друга награда
2008.

54.Остерман Анђела,
Из ОШ "Б.П.Пинки" Сремска Митровица, друга
награда 2008.

55.Павловић Александра,
IV4 ОШ "Јајинци" Јајинци, трећа награда 2008.

56.Павловић Ана,
ученик III4 ОШ "Алекса Шантић" Калуђерица,
2008.

57.Павловић Нина,
ученик I4 ОШ "Алекса Шантић" Калуђерица,
2008.

58.Симић Михаило и Андреа,
Кристијансенд, Норвешка, похвала 2007.

Милосрђе

Мило срце – милосрђе,
Мила душа – милодушје,
Мило Богу, мило Духу,
Мило Сину, Мајци Божјој,
У сва срца, у све душе
Деце српске, православне

БИСЕРИ

Нина Ковачевић (Гимназија Земун): "Ћирилица није тек пуки низ знакова јасног облика. Она је име на крајпуташу, тапија и тестамент, адреса и библиотека." И: "Слово, везано за глас, као што се човек за реч везује, записивало је историју, ткало традицију, градило државу, чувало веру"

Филип Драгишић (ОШ"Филип Филиповић" Београд): "Ћирилицу су сатавили свети, усаврили су је свети и њоме су прво написане свете књиге. Ћирилица је писмо које нам је послато с неба".

Тијана Стојаковић I/4 Гимназије "Вељко Петровић" Сомбор: "Поносно држим оловку и нижем азбуку слово по слово у прелепи ћилим ћирилице. Бранећи тако оно што је наше"

Милан Симоновић IV/1 ОШ "Свети Сава",
Сушица, Бадовац: "Овим писмом писао је мој прадеда, деда, тата, зато пишем и ја. Желео бих да и моји потомци пишу овим писмом"

Дејан Миленковић III/2 ОШ "Васа Чарапић",
Бели Поток: "Ћирилица-моје писмо, је лепа, једноставна и јединствена"

Бојан Тодоровић IV/1 Средња економска школа
Сомбор: "Пишем ћирилицом да се разумем са мојим народом, да кажем како сам одавно писмен, како сам имао што имаше велики... Пишем ћирилицом да не заборавим, да се продужим, да се сачувам. Пишем, јер сам Србин!"
Ања Репар II/4 Гимназија "Вељко Петровић"
Сомбор: "Језик је име једног народа, а писмо је његово презиме"

Александра Ленђел IV/4 Средња економска
школа Сомбор: "Она (ћирилица) је у мени засађена и она цвета кроз слова која пишем"

Милица Гудурић IV/6 Медицинска школа
Ужице: "У ризницама ћирилице лежи душа и култура мога народа"

Стефан Јаковљевић I/12 Друга економска
школа Београд: "Једино што остаје урезано у времену су вера и писмо"

О "ДАНИМА ЋИРИЛИЦЕ":89

Академик Дејан Медаковић (24.мај 2008.)

Са великом радошћу поздрављам Огранак Вукове задужбине, као и све учеснике изузетно значајне манифестације, седме по реду, *Дани ћирилице - «Баваниште 2008»*. Чиним то из разлога јер сам имао задовољство да, у континуитету, пратим значајну активност огранка, као и велики, неусахли занос који ви показујете у раду са младима.

И раније сам истицао да ваш програм одише искреном жељом и хтењем да се духовно оплемени наш школски подмладак, како би служио вредностима српске културе, усмерене на језик и писмо нашег рода.

Доказ да сте на правом путу говори и податак да је сваке године све већи број школа и ученика који учествује у овом такмичењу и да их све више долази из заграничја и расејања. О томе сведоче и вредни ученички радови, који заслужују нашу пуну пажњу, уважавање и праведно вредновање.

Желим нашем огранку у Баваништу да трајно сачува истрајност и континуитет у свом важном деловању, што ће бити најбољи залог за ваше нове успехе.

На томе вам се неизмерно захваљујем и све вас срдачно поздрављам

Др Миодраг Матицки (24.мај 2008.)

Ово је за мене, за Вукову задужбину, радостан дан. Већ седам година окупљају се у Баваништу, око нашег огранка, око нашег писма ћирилице, ученици многих школа Србије, заграничја у којем живи наш народ, из дијаспоре. Огранак Вукове задужбине већ годинама остварује један племенит посао: ширење међу младима свести о значају нашега писма, срођавању младих са нечим што нас вековима одређује као народ.

Био сам и на почетку овде, бивао сам у жиријима који од најбољих радова, већ одабраних по школама, издвајају оне који се по нечему истичу. Ове године пристигло је на конкурс више од три стотине одличних радова, записа о писму, песама, порука младих. И још толико везова, краснописа и свега лепог што прати овај конкурс намењен ученицима свих узраста. Зато могу да тврдим да се, у односу на почетке овог укључивања младих у нешто што се тиче саме сржи наше духовности, отишло далеко. Сви радови сведоче о томе да су у школама учитељи, наставници и професори уложили велику труд да приближе деци ћирилицу, да им објасне њен настанак и смисао. Али, на томе се није остало. Млади све трезвеније суде о нашем писму, изражавају поштовање према писмима других народа, свесни су да је свако привржен свом писму и да је свако писмо допринело да се народи искажу и оставе о себи највредније спомене другима. Не можемо се шалити на рачун енглеског писма како то чине многи неодговорни одрасли који се за ћирилицу заузимају политикантски, с тежњом да себе промовишу. Није баш тако да Енглези пишу Кувајт, а читају Калкута. На том писму начинио је ремек дела Шекспир. И ту је крај приче. На нашем језику, на нашем ћирилском писму, забележене су антологијске народне песме, настале су светски вредне књиге Његоша, Црњанског,

нобеловца Андрића, Васка Попе.

Млади у овим саставима које сам читао са задовољством, поштују друге, истичу да знају да пишу и латиницу, и енглески, али да воле ћирилицу. Један ученик у песми вели, драга му је и неопходна ћирилица као што је његовом деди неопходан штап, а из целе песме се види да му је деда најдражи, такав са штапом. Пишу се многе петиције за одбрану ћирилице, држе говори, саветовања, подиже се глас, маше тешким речима као што је угрожавање ћирилице, иако је пре реч о небризи и индолентности, а ја, нека ми буде дозвољено, мислим да је ово многи сигурнији и лепши пут, пут мира и добре воље на којем се креће баш од младих и са младима. Зато, ето, и мог састава за ову прилику, који, дакако, неће бити жириран.

Прво са чим су народи кренули да себе изразе, биле су шаре. Њима су прапочињали своју мудрост, своју исконску изражајност. И најпростија племена у Африци везла су своје шаре, по њима су препознатљива. Најлепша и највреднија шара свакога народа јесте његово писмо. Захваљујући шари слова настајали су први грумени речи којима се утврђивао темељ, не свакодневним говором, већ језику вишега реда којим се оставља спомен о стварима вредним памћења, којим се исказују осећања. Тако је настајао језик у којем упоришне речи: хлеб, со, кућа, брат, бог, пријатељство, живот граде златне грумене од којих настају куле језика. А те куле не смеју бити вавилонске, не смеју се језици побркати, не сме се стварати зло које настаје када се људи и народни међу собом не разумеју. Те куле морају бити, како је говорио наш и светски велики песник рођен ту, близу, Васко Попа, те куле морају бити куле сагласних језика. Језици и писма не треба да раздвајају, већ да спајају народе. Зато предлажем да за идућу годину тема конкурса буде посвећена груменима речи које

спајају, синтагмама попут оне *со и хлеб*, или пословицама о пријатељству и разумевању. Сигуран сам да ће млади, на свој непосредан и искрен начин, какав се налази у овим саставима, умети да нас одрасле подуче да другачије почнемо да гледамо на оно исконско зрно раздора међу народима које потиче од бинарне опозиције *свој – туђ*, која подразумева да све што је туђе, неразумљиво и непознато мора бити и зло и опасно. Само нас млади могу спасти замке затварања и самодовољности. А имамо примере гигантских искорача које су начинили највећи великани наше духовности. Свети Сава је у Европу искорачио када је отишао у Хиландар, у тадашње културно европско средиште, у храм књиге. Доситеј нам је открио Енглеску, Немачку, универзитетске центре, искорачио је не само из провинције из које је потекао, већ је искорачио и из 18. века. Са њим је искорачио и српски народ и устаничка Србија која је тежила обнови српске државе почетком 19. века. И Вук је био сав окренут ономе што је европска наука нудила, али је умео и да Европи понуди оно најлепше што је својим умом створио српски народ. Понудио нам је за сва времена рецепт да наше место у Европи, у том мозаику култура и народа, има смисла само ако се ту нађемо онакви какви смо, препознатљиви, своји. Дакако, широм отворени за сва добра и сву мудрост коју нам нуде други.

У име Вукове задужбине честитам учесницима на конкурс, посебно њиховим наставницима. Дарови које је припремила Вукова задужбина, књиге, и сребрњаци са Вуковим ликом намењени добитницима првих награда, долазе у праве руке. Живели!

Организатор

Пре седам година занесењаци окупљени око КУД-а "Жарко Зрењанин" из Баваништа, у жељи да допринесу очувању српске културне баштине, обичаја и православне вере, покренули су манифестацију, којој је тадашњи кореограф Друштва, Братимир, Бата, Лачковић, дао име: "Дани ћирилице".

Те 2002. године на манифестацији је учествовало 8 фолклорних група, а на конкурс за најбољи литерарни рад на тему српске ћирилице, десетак ученика ОШ "Бора Радић" из Баваништа.

Искра је изазвала пламичак, чија светлост је затим привукла и друге.

Наредне године на конкурс су учествовали и ученици неколико школа са подручја Општине Ковин.

Те, друге године, током "Дана ћирилице" основан је Огранак Вукове задужбине у Баваништу, што је омогућило сарадњу са школама које покривају огранци широм Србије.

Конкурсом је, поред литерарног рада, обухваћен краснопис, затим вез, па калиграфски рад, и рељеф. Мотиви за ликовне радове мењају из године у годину: "Вера, Нада и Љубав", затим "Ћ као ћирилица", "Срб", "Милосрђе", "Доброта". Тема за литерарни рад била је и остала српска ћирилица (неколико варијација).

Жири за ликовне радове радио је у саставу: Миодраг Вартабедијан, Жељко Комосар, Александар Додиг и Драган Боснић, а за литерарне радове: др Миодраг Матицки, академик Видојко Јовић, Слађана Млађен и Љиљана Симић.

Број учесника се повећава из године у годину, тако да је 2008. године на конкурс учествовало 2200 ученика 146 школа из стотинак места.

Од покретања до данас на конкурсима је учествовало око 5000 ученика из Србије, Републике Српске, Америке, Аустрије, Мађарске, Немачке и Норвешке.

Данас окосницу манифестације чини конкурс за најбољи литерарни рад, најлепши краснопис, калиграфски рад, вез и рељеф, а пратеће програме чине: мала колонија керамике, мала радионица калиграфије, изложба радова студената Академије СПЦ за живопис и конзервацију, округли сто на тему "Фолклор данас" и приказ народних песама и игара, које поред фолклорних група из Србије, изводе и гости из Македоније и Црне Горе.

Манифестација се организује уз благослов и подршку његовог преосвештенства, епископа банатског, Никанора.

ЊКВ принц Александар и принцеза Катарина Карађорђевић већ неколико година за награђену децу организују пријем у Краљевском двору.

Године 2007. Његова светост, патријарх српски Павле, примио је награђену децу и благословио њих и манифестацију.

Најлепши ликовни радови приспели на конкурс до сада су излагани на Сајму књига 2006. и 2007. године, у Међународном културном центру "Јубин", Библиотеци "Вук Караџић", Великој Моштаници, Медицинској школи на Звездари, ОШ "Мика Антић" у Жаркову, затим у Ковину, Манастиру Соко, Панчеву, Свилајенцу, Станарима код Добоја и Ужицу.

Новчану помоћ за организацију манифестације пружили су: Министарство за дијаспору Министарство за културу, Општина Ковин, МЗ Баваниште, Петрохемија Панчево, "Ател", "Утва" и "НИС" из Ковина и "Трогоаграр из Смедерева.

Књиге за награде деци даровали су: Министарство за културу, Вукова задужбина, Српска православна црквена општина Никољачка Супње-Рашка, "Народна књига", "Рад", Српска књижевна задруга, Међународни културни центар "Јубин", Општина Ковин, Завод за издавање уџбеника, "Просвета", "Плато", "Дерета", "Драганић", "Никола Пашић" и ЊКВ принц Александар Карађорђевић.

Вукова задужбина даровала је ученицима, који су освојили прве награде, велике сребрњаке са Вуковим ликом.

Актив жена Баваниште, Богданов Душица, ДВД Баваниште, Богданов Зоран, Боснић Драган, Дериментић Ивица, Доловачки Ђурица, Жунић Ђура, Илић Никола, Јанковић Живка, "Југопревоз" из Ковина, Њистор Слободан, Обрадовић Тања, Секулић Светислав, Станица милиције Ковин, Стојанов Коста, помоглису одржавање манифестације, свако на свој начин.

Медијску подршку пружили су: РТС ("Жикина шареница" и "Дневник") ТВ Панчево, Радио Београд (Први и Други програм и Радио 202), Радио Панчево, Радио Ковин, Радио "Бус", "Политика", "Просветни преглед", "Задужбина", "Светосавско звонце" "Борба", "Тањуг", "Енигма", "Ковинске новине", "Ковин експрес" и "Православље". Преко својих сајтова јавност су обавештавали СПЦ, Министарство за дијаспору, Епархија рашко-призренска "Кет-нет" Ковин и други.

Организатори манифестације су КУД "Жарко Зрењанин" и Огранак Вукове задужбине из Баваништа, у сарадњи са ОШ "Бора Радић", Црквеном општином, ДВД-ом, Активом жена и другим људима добре воље.

САДРЖАЈ

1. Ашанин Андреа.....	5
2. Благојевић Исидора	8
3. Бубања Јелена.....	9
4. Вишњић Ивона.....	10
5. Дамјановић Велимирка	11
6. Драговић Јелена	12
7. Дринић Дарио.....	14
8. Ђапић Марија	16
9. Ђенадић Стефан.....	17
10. Ердељан Марина	18
11. Живановић Невена.....	19
12. Илић Анастасија.....	24
13. Илић Соња	25
14. Јовановић Нина	26
15. Ковјенић Петра.....	27
16. Костадиновић Даница	28
17. Коцић Јефимија.....	30
18. Коцић Наталија	36
19. Крунић Ђурица.....	38
20. Лукић Александра.....	40
21. Мандић Милош	41
22. Мијатовић Клара	42
23. Митић Лав.....	43
24. Московљевић Милош.....	44
25. Нађ Кристина.....	46
26. Наумов Александра	47
27. Недељковић Миљан.....	48
28. Николић Јелена	49
29. Николић Павле	51
30. Обрадовић Јелена.....	53
31. Пантелић Софија.....	56
32. Пејчић Тамара	57
33. Петровић Бојана.....	58
34. Попов Јелена.....	59

35.Продановић Моника	60
36.Пушоњић Милица.....	61
37.Ристић Христина.....	63
38.Ршумовић Марко	64
39.Ршумовић Милош.....	65
40.Станојевић Доротеа	66
41.Стојаковић Тијана.....	67
42.Суботић Ивана	68
43.Суботић Јелена.....	69
44.Танасковић Јелена.....	71
45.Фара Сорина	73
46.Филиповић Јелена.....	75
47.Цимеша Игор.....	76
48.Црепајски Јована.....	77
49.Чолић Бојана.....	78
50.Бабић Бранислав	79
51.Башић Јелена	80
52.Доброта Милош	81
53.Видосављевић Александра	82
54.Остерман Анђела	83
55.Павловић Александра.....	84
56.Павловић Ана	85
57.Павловић Нина.....	86
58.Симић Михаило и Андреа.....	87
59.БИСЕРИ	87
60.О "ДАНИМА ЋИРИЛИЦЕ"	89
60.1Академик Дејан Медаковић.....	89
60.2.Др Миодраг Матицки	90
60.3.Организатор.....	93

ЗБОРНИК ДЕЧЛИХ РАДОВА

Издавач
ОГРАНАК ВУКОВЕ ЗАДУЖБИНЕ У
БАВАНИШТУ
КУД "ЖАРКО ЗРЕЊАНИН" БАВАНИШТЕ
Баваниште, "Жарка Зрењанина" 3
тел. 013/751-080; 751-606; 064/5233684;
E-mail : dvojka @panet. co yu;
www.cirilica.org.yu

За издаваче
академик Видојко Јовић
Аца Обрадовић

Рецензент
др Миодраг Матицки

Лектор
Милка Љубишић

Прелом
Свтислав Секулић

Корице
Драгица Биљић

Главни уредник
Вера Секулић

Тираж
1500

Штампа
"Академија" Београд

